

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 26.5.2010
COM(2010) 265 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-
SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

**Analiza možnosti, da se preseže ciljno 20-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih
plinov ter ocena tveganja selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU**

{SEC(2010) 650}

1. UVOD

Ko se je EU leta 2008 odločila, da bo zmanjšala svoje emisije toplogrednih plinov, se je s tem zavezala, da se bo spopadla z nevarnostjo podnebnih sprememb ter prevzela vodilno vlogo in svetu pokazala, kako to narediti. Dogovorjeno 20-odstotno zmanjšanje emisij do leta 2020 glede na vrednosti iz leta 1990, skupaj z 20-odstotnim ciljem na področju obnovljivih energij, je bil pomemben korak k trajnostnemu razvoju EU in jasno sporočilo ostalemu svetu, da je EU pripravljena ustrezno ukrepati. EU bo izpolnila svoj cilj iz Kjotskega protokola, pri ukrepanju proti podnebnim spremembam pa že ima zelo dobre rezultate.

Vendar je bilo vedno jasno, da ukrepanje samo s strani EU ne bo zadostovalo v boju proti podnebnim spremembam, kakor tudi ne 20-odstotno zmanjšanje emisij s strani EU. Prav tako ukrepi EU sami ne zadostujejo za uresničitev cilja omejiti dvig temperature v svetu na največ 2 °C v primerjavi s stanjem pred industrializacijo. Dodatno si bodo morale prizadevati vse države, vključno z razvitimi, ki bodo morale do leta 2050 emisije zmanjšati od 80 do 95 %. Cilj EU za 20-odstotno zmanjšanje do leta 2020 je le prvi korak k ustreznemu zmanjšanju emisij.

Zato je EU kot del pristnega svetovnega prizadevanja svojo enostransko zavezo za 20-odstotno zmanjšanje emisij dvignila na 30-odstotno zmanjšanje¹. To ostaja sedanja politika EU.

Od časa, ko je bila dogovorjena politika EU, so se razmere hitro spreminjale. Imamo gospodarsko krizo neslutnih razsežnosti, ki je povzročila ogromen pritisk na podjetja in skupnosti po vsej Evropi ter pretresla javne finance. Hkrati pa je potrdila, da ima Evropa velike možnosti pri izgradnji z vidika virov učinkovitejše družbe.

Zgodil se je tudi vrh v Københavnu. Kljub razočaranju, da ni bil dosežen celoten, zavezujoč mednarodni sporazum za reševanje podnebnih sprememb, pa je najbolj pozitiven izid ta, da so se države, ki imajo danes okoli 80 % emisij, zvezale za njihovo zmanjšanje, čeprav to ne bo zadostovalo, da se dosežeta ciljni 2 °C. Še naprej ostaja bistveno, da se københavnski sporazum vključi v pogajanja Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah, ki potekajo. Potreba po ukrepanju pa je močnejša kot kdaj koli prej.

Namen tega sporočila ni, da bi se zdaj odločili za prehod na ciljno 30-odstotno zmanjšanje emisij, saj pogoji za to očitno še niso izpolnjeni. Da bi omogočili razpravo, kjer bi razpolagali s točnimi informacijami o vplivih različno zastavljenih ciljev, to sporočilo predstavlja rezultat analize učinkov, ki bi jih s sedanjega vidika imelo ciljno 20- in 30-odstotno zmanjšanje emisij. Zajema tudi vprašanje selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU v okviru Direktive o sistemu za trgovanje z emisijami², da bi se do junija 2010 izdelala analiza v smislu sklepov københavnske konference. Spremljajo ga delovni dokumenti služb, ki vsebujejo podrobnejše tehnične analize vprašanj, opredeljenih v tem sporočilu.

¹ Evropski svet je decembra 2008 potrdil „zavezanost Evropske unije, da v okviru svetovnega daljnosežnega dogovora o podnebnih spremembah po letu 2012 zmanjša te emisije za 30 %, pod pogojem, da se druge razvite države prav tako zavežejo k podobnemu cilju zmanjšanja emisij in da gospodarsko naprednejše države v razvoju zagotovijo ustrezen prispevek glede na svoje odgovornosti in zmožnosti“.

² Direktiva 2009/29/ES.

2. CILJNO 20-ODSTOTNO ZMANJŠANJE EMISIJ DANES

Izhodišče za ocenjevanje, kaj bi pomenilo ciljno 30-odstotno zmanjšanje emisij, mora temeljiti na analizi, kaj ciljno 20-odstotno zmanjšanje pomeni danes. Ne preseneča, da je gospodarska kriza bistveno vplivala na predpostavke iz časa, ko je bilo dogovorjeno 20-odstotno zmanjšanje. Vendar ti vplivi delujejo na različne načine.

Gospodarska kriza in izziv uresničitve ciljnega 20-odstotnega zmanjšanja emisij

Med letoma 2005 in 2008 je EU zmanjšala svoje emisije s 7 % na 10 % v primerjavi z vrednostmi iz leta 1990³. Zato so ob izbruhu krize okrepljeni ukrepi za boj proti podnebnim spremembam in zvišane cene energije že povzročili pospešeno zmanjševanje emisij EU.

Krizne razmere so povzročile takojšnje nadaljnje zmanjšanje emisij. Preverjene emisije v sistemu trgovanja z emisijami leta 2009 so bile za več kot 11,6 % pod vrednostmi emisij leta 2008. Cene ogljika so na začetku leta 2009 ustrezno temu padle, z okoli 25 EUR na 8 EUR na tona CO₂⁴. Padec cen ogljika pa je pokazal, kako se lahko tudi vpliv, ki ga ima sistem trgovanja z emisijami na podjetja in potrošnike, prilagodi na spremenljive gospodarske razmere.

To enkratno zmanjšanje emisij je pomenilo, da so bile v letu 2009 emisije toplogrednih plinov v primerjavi z vrednostmi leta 1990 v EU manjše za okoli 14 %. Ker pa se proizvodnja energetske intenzivnih industrij, kot je jeklarstvo, krepi, iz tega ni mogoče delati splošnih zaključkov za prihodnost.

Absolutni stroški za doseg 20-odstotnega zmanjšanja emisij pa so se zmanjšali. V analizi, predstavljeni leta 2008, ki je podprla podnebni in energetski sveženj in temeljila na podlagi nenehne gospodarske rasti, so bili stroški za doseg cilja ocenjeni na najmanj 70 milijard EUR letno v letu 2020⁵. Danes analiza upošteva tudi recesijo⁶. Zdaj se stroški ocenjujejo na 48 milijard EUR (0,32 % BDP leta 2020). To predstavlja zmanjšanje za okoli 22 milijard EUR oziroma 30 % manj, kot se je pričakovalo pred dvema letoma. Vendar je to zmanjšanje absolutnih stroškov nastalo v okviru krize, ki je zelo oslabilo sposobnost podjetij, da najdejo naložbe, potrebne za kratkoročno modernizacijo, in jih pustila v veliki negotovosti glede tega, kdaj se lahko pričakuje ponovna rast. Na sedanji nižji strošek podnebnega in energetskega svežnja je vplivalo več medsebojno prepletenih dejavnikov. Prvič, nižja gospodarska rast je zelo oslabilo zavezanost k ciljnemu 20-odstotnemu zmanjšanju. Drugič, višje cene nafte⁷ so spodbudno delovale na izboljšanje energetske učinkovitosti: povpraševanje po energiji se je zmanjšalo. Tretjič, cena ogljika bo verjetno ostala nižja, saj se bodo pravice, neuporabljene v času recesije, prenesle na poznejše obdobje.

³ Podatki temeljijo na evidencah DČ, izključena je raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo (LULUCF), letalstvo pa je vključeno.

⁴ Od takrat se je cena ogljika nekoliko dvignila in se giblje med 12 do 15 EUR.

⁵ Ta znesek predstavlja dodatni strošek energije in ne zmanjšanje BDP. Vključuje dodatne nujne naložbe in varčevanje z energijo. Ne vključuje koristi kakovosti zraka.

⁶ V analizi, predstavljeni leta 2008, je bilo predvideno, da bo v obdobju 2005–2020 letna povprečna stopnja rasti BDP v EU 2,4 %. V tej posodobljeni analizi je ta povprečna letna rast v istem obdobju padla na 1,7 %. Več informacij je v preglednici 4 dela II delovnega dokumenta služb (SEC(2010) 650), ki spremlja to sporočilo.

⁷ Izhodišče v letu 2007 za določitev cene soda nafte za leto 2020 je bilo 66 USD, medtem ko je novo izhodišče 88 USD.

Zaradi prožne strukture sistema trgovanja z emisijami se bodo posledice krize čutile še dolga leta. Ker bo veliko pravic v času krize neuporabljenih, bodo podjetja lahko prenesla okoli 5 do 8 % svojih pravic iz obdobja 2008–2012 v tretjo fazo sistema trgovanja z emisijami (2013–2020). Poleg tega uresničitev cilja na področju obnovljivih energij in ukrepi za energetske učinkovitost emisije še zmanjšujejo. Cena ogljika bo tako precej nižja od napovedane v letu 2008⁸.

V sektorjih, v katerih je breme porazdeljeno⁹ in niso zajeti v sistem trgovanja z emisijami, je položaj podoben z različnimi ravni zmanjšanj v različnih sektorjih. Z uresnitvijo cilja na področju obnovljivih energij in ukrepi za povečanje energetske učinkovitosti, ki se že izvajajo, bodo v primerjavi z letom 2005 sektorji, ki niso vključeni v sistem trgovanja z emisijami, potrebovali ustrezne spodbude za doseg splošnega cilja EU, tj. 10-odstotnega zmanjšanja emisij.

Hkrati pa je kriza močno pretresla gospodarstvo EU. Danes so podjetja ovirana, ker je povpraševanje nizko in je težko najti vire financiranja. Pri nižji ceni ogljika bi se lahko razpolovili tudi vladni prihodki iz dražbe, kar bi še povečalo pritisk na javne finance in zmanjšalo dodatni potencialni vir javnih skladov, ki so na voljo za boj proti podnebnim spremembam. Za doseg dogovorjenih ciljnih 20 % na področju obnovljivih energij je še vedno nujno najti potrebne naložbe za področja, kot so električna energija, ogrevanje in prevoz.

Revolucija zelenih tehnologij

O tem, da je razvoj z vidika virov učinkovitejših in bolj zelenih tehnologij glavni vzvod rasti, se na splošno strinjajo vsi. Ko so si države po svetu v času krize s svežnji spodbujevalnih ukrepov prizadevale za razcvet svojega gospodarstva, je bilo jasno, da se morajo naložbe usmeriti v infrastrukture vrst prevoza, ki manj onesnažujejo okolje, kot so javni prevoz, inteligentni sistemi upravljanja prometa (ITS), v nizkoogljичno proizvodnjo energije, inteligentna električna omrežja ter raziskave in razvoj za čisti prevoz in energijo. Znaki premika k nizkoogljичnemu gospodarstvu se pojavljajo povsod po svetu, pri čemer se države bolj nagibajo k bolj zelenim možnostim tudi zato, ker nudijo možnosti za ustvarjanje velikega števila novih delovnih mest.

V jedru programa Evropa 2020 v EU leži prepričanje, da se mora evropska industrijska osnova preusmeriti k trajnejši prihodnosti in izkoristiti priložnosti, ki jih ponujajo pravočasne evropske naložbe v zelene tehnologije. Vendar ta potencial za prevzem vodilne vloge ni samoumeven.

V resnici je svetovna konkurenca močna. Evropski avtomobilski sektor vodi v svojih prizadevanjih za zmanjšanje emisij CO₂ pri novih avtomobilih. 17 % vseh novih avtomobilov, prodanih v letu 2008, je v EU izpustilo manj kot 120g/km emisij, v nekaterih državah članicah pa je bil delež takih avtomobilov na trgu že več kot 25 %. V letu 2009 je shema za obnovitev

⁸ Ocena učinka je pokazala ceno ogljika v sistemu trgovanja z emisijami okoli 32 EUR (cene iz leta 2008) v primeru celovitega izvajanja svežnja (vključno s politikami na področju obnovljivih energij in največjo uporabo mednarodnih kreditov). Nove napovedi kažejo, da bo cena ogljika leta 2020 16 EUR (vključno s politikami na področju obnovljivih energij za doseg ciljnih 20 %, brez uporabe mednarodnih kreditov).

⁹ Odločba o delitvi prizadevanj (Odločba št. 406/2009/ES) zajema vse emisije iz sektorjev, ki niso zajeti v sistem trgovanja z emisijami, kot so cestni promet, ogrevanje, kmetijstvo (brez LULUCF) in odpadki.

osebnih vozil to še okrepila. Podobno so napredovali tudi drugi proizvajalci s tehnološkim preskokom na hibridna in električna vozila.

Na področju energije so leta 2009 obnovljive energije predstavljale 61 % novih zmogljivosti pridobivanja električne energije v EU. Vendar je vodilna vloga Evrope postavljena pred izziv. *Renewable Energy Attractiveness Index* iz leta 2010 zdaj navaja, da najboljše priložnosti za naložbe v obnovljive energije nudijo ZDA¹⁰ in Kitajska. ZDA nameravajo do leta 2012 podvojiti svojo proizvodnjo obnovljivih energij. Leta 2009 je bila Kitajska vodilna v svetu glede naprav za izkoriščanje energije vetra. Kitajski in indijski izdelovalci vetrnih turbin se zdaj uvrščajo med prvih deset. Kitajska in Tajvan danes izdelata večino fotogalvanskih plošč v svetu. In to v času, ko se je zaradi nižjih stroškov osnovnih materialov, skupaj z izboljšano učinkovitostjo in s povečano produktivnostjo, samo v nekaj letih za polovico zmanjšala cena fotogalvanskih modulov. Ti sektorji hitro postajajo globalni akterji.

Dodaten razlog, zaradi katerega je sprememba nujna, je varnost oskrbe z energijo. Po kratkotrajnem upadu leta 2009 se poraba energije naprej povečuje. Mednarodna agencija za energijo opozarja, da bi se lahko do leta 2015 pojavile težave pri oskrbi z nafto za zadostitev vse večjega povpraševanja, kar bi povzročilo dodatna zvišanja cen nafte in morebiti zadušilo novo gospodarsko rast. Energija iz nacionalnih virov, kot je obnovljiva energija, prinaša velike koristi v smislu manjše odvisnosti od uvoza.

Zato mora Evropa še naprej spodbujati razvoj teh industrij na svojem ozemlju. Ker pa se svežnji spodbujevalnih ukrepov postopno opuščajo in se začenja obdobje omejitev javnih odhodkov, se omejujejo pobude. Obstajajo tudi drugi vzvodi, kot so cilj za obnovljive energije, proizvodni standardi za energetske učinkovite proizvode in vozila ter zelena javna naročila. Ciljno 20-odstotno zmanjšanje emisij je vedno štelo kot odločilni spodbujevalni dejavnik za modernizacijo. Naložbe v možnosti, kot so zajemanje in shranjevanje ogljika, so močno odvisne od kazalcev cen na trgu ogljika. Nižja cena ogljika deluje veliko manj spodbujevalno za spremembo in inovacije.

Vedno večje oddaljevanje od ciljnih 2 °C po letu 2020

Uresničitev cilja, da dvig temperature ostane na največ 2 °C, zahteva, da razvite države do leta 2050 zmanjšajo emisije za 80 do 95 % v primerjavi z letom 1990¹¹. Kljub temu, da to delno lahko šteje kot prizadevanja EU zunaj njenih meja, začetna ocena kaže, da bi EU svoje domače emisije morala zmanjšati za okoli 70 %. S ciljem, dogovorjenim leta 2008, bi se domače emisije EU zmanjšale za 20 % do leta 2020 in, če bi se tako nadaljevalo, za 25 % leta 2030. To ne zadostuje, da bi EU ob najugodnejših stroških dosegla cilj, zastavljen za leto 2050. Če bodo ukrepi zamujali, bodo morali EU in naši svetovni partnerji cilj naknadno doseči po letu 2020. Mednarodna agencija za energijo na primer ocenjuje, da se vsako leto na svetovni ravni zaradi zapoznelih naložb v nizkoogljične energetske vire cena zviša za 300 do

¹⁰ Zlasti države s standardi za portfelj obnovljivih energij.

¹¹ Za uresničitev cilja, da dvig temperature ostane pod 2 °C, bo tudi nujno, da bodo države v razvoju kot skupina, zlasti bolj razvite med njimi, dosegle znatno in količinsko opredeljivo odstopanje pod trenutno predvideno stopnjo rasti emisij, da se do leta 2020 doseže 15 do 30 % pod običajno predvidenimi vrednostmi.

400 milijard EUR¹². Zato je potreben dolgoročen akcijski načrt do leta 2050 za vnaprejšnje načrtovanje naložb na stroškovno najbolj učinkovit način.

Tako obstaja nevarnost, da je ciljno 20-odstotno zmanjšanje emisij do leta 2020 šibkejši vzvod za spremembo, kot se je pričakovalo 2008, zaradi česar bo uresničitev cilja EU po letu 2020 težja in dražja.

3. ANALIZA CILJNEGA 30-ODSTOTNEGA ZMANJŠANJA EMISIJ

Zaradi spremenjenih razmer, ki so vplivale na ciljno 20-odstotno zmanjšanje emisij, je potrebna tudi skrbna analiza ciljnega 30-odstotnega zmanjšanja. Gospodarske posledice 30-odstotnega zmanjšanja za EU morajo biti jasne. Preseganje 20-odstotnega zmanjšanja bi zelo verjetno okrepilo zavezanost za obstoječe politike ali povzročilo uvedbo novih politik. Tako se zastavlja vprašanje, katere bi te nove politike lahko bile ter za katere obstoječe politike in kako bi se zavezanost lahko okrepila.

Spodaj so navedene nekatere od možnosti, o katerih bo EU razmišljala, če in ko bo odločala o prehodu na ciljno 30-odstotno zmanjšanje.

3.1. Možnosti za doseganja ciljnega 30-odstotnega zmanjšanja

Možnosti znotraj sistema trgovanja z emisijami

Sistem trgovanja z emisijami je osnovno sredstvo za zmanjšanje emisij in mora biti izhodišče pri izdelavi možnosti za preseganje 20-odstotnega zmanjšanja.

- *Uravnavanje sistema trgovanja z emisijami na podlagi „rezerve“ pravic, namenjenih dražbi* – če bo sprejeta politična odločitev za povečanje ciljnega zmanjšanja emisij, je lahko glavni prispevek sistema trgovanja z emisijami k doseganju navzgor popravljenega cilja postopno zmanjšanje pravic do dražbe. Omejena zgornja mejna vrednost sistema trgovanja z emisijami bi dvignila raven okoljske uspešnosti in okrepila spodbujevalni učinek na trgu ogljika. Zmanjšanje pravic do dražbe za okrog 15 % skozi celotno obdobje 2013–2020, se pravi za kakih 1,4 milijarde pravic, bi lahko bilo dovolj. Predvidevanja kažejo, da bi se lahko prihodki z dražbe povečali približno za tretjino, saj bodo po pričakovanjih cene ogljika narasle v večjem obsegu kot bodo pravice do dražbe zmanjšane. Način, kako bodo države članice uporabile nove prihodke z dražb, bo pomemben pri naložbah v nizkoogljične rešitve za prihodnost.
- *Nagrajevanje hitrega prehoda k najučinkovitejši tehnologiji* – primerjalni sistem zagotavlja možnost ugotavljanja akterjev, ki hitro napredujejo pri izboljšanju učinkovitosti, in njihovega dodatnega nagrajevanja z nedodeljenimi prostimi pravicami. Na ta način bi bila dodatna finančna sredstva sproščena podjetjem, ki so pripravljena na inovacije.

Tehnološke možnosti

Zakonodajna ureditev lahko pripomore k doseganju bolj ambicioznih podnebnih ciljev, zlasti s spodbujanjem energetske učinkovitosti in učinkovitosti virov. To se lahko izvede na podlagi standardov za proizvode, kot so ukrepi, sprejeti v skladu z Direktivo za okoljsko primerno

¹² World Energy Outlook za leto 2009 ocenjuje: 500 milijard USD.

zasnovo izdelkov¹³ in omejitve avtomobilskih izpustov CO₂¹⁴ ter izvajanjem digitalne agende¹⁵. Inteligentna omrežja so lahko v pomoč pri spremembi vedenja potrošnikov, povečanju energetske učinkovitosti in omogočanju večje uporabe obnovljivih energij. Ocenjuje se, da se bodo na primer inteligentni električni števcí amortizirali v manj kot štirih letih zaradi povečanja produktivnosti, ki izhaja iz večje osveščenosti porabnikov in kazalcev cen energije.

Obdavčitev ogljika

Uvedba obdavčitve emisij CO₂ v sektorjih, ki niso zajeti v sistemu trgovanja z emisijami, pomeni premočrten tržni instrument za spodbujanje nižjih emisij na nacionalni ali evropski ravni. Prilagoditev davčnega sistema, ki velja za goriva in proizvode, na tak način, da se upošteva delež CO₂, je ena od možnosti, ki jo nekatere države članice že uporabljajo, npr. pri izkoriščanju velikega potencialnega zmanjšanja pri ogrevanju, zmanjšanju intenzivnosti ogljika pri osebnih vozilih in povečanju učinkovitosti prevozov. Analiza kaže, da je to lahko pomemben prispevek k doseganju navzgor popravljenih ciljev ter lahko glede na stopnjo in obseg izvajanja državam članicam ustvari znatne prihodke, ki se lahko uporabijo za nizkoogljične naložbe, da bi se ustvarila zelena delovna mesta na lokalni ravni in omogočila bolj zelena javna naročila, kot je določeno v Direktivi o spodbujanju čistih in energetske učinkovitih vozil za cestni prevoz¹⁶.

Uporaba politik EU za zmanjšanje emisij

EU lahko še naprej spodbuja države članice, regije in mesta, da povečajo nizkoogljične naložbe s tem, da večji del sredstev iz kohezijske politike nameni zelenim naložbam. Na tak način bi bila pospešena trenutna uporaba kohezijskih skladov za okrepitev obnovljivih energij, energetske učinkovitosti in spodbujanje javnih prevozov. Tako bi bila ponujena tudi alternativa uporabi presežnih enot dodeljenih količin (AAU) kot viru financiranja, ki ogroža okoljsko celovitost trga ogljika.

Številne tržne in zakonodajne ovire še vedno preprečujejo znatne energetske prihranke. Okrepljen politični okvir za energetske učinkovitost bi bil pomemben prispevek k preseganju praga 20-odstotnega zmanjšanja emisij.

Raba zemljišč, spremembe namembnosti zemljišč in gozdarstvo (dejavnosti LULUCF) niso bili vključeni v podnebni in energetski sveženj iz leta 2008, vendar lahko potencialno omogočijo dodatno zmanjšanje emisij. Tudi ohranitev in obnovitev naravnih ponorov ogljika je nujna za preprečevanje nadaljnjih povečevanj emisij. Danes negotovosti pri izračunu¹⁷ in nihanja¹⁸ otežujejo ocenitev kratkoročne predvidljivosti dejavnosti LULUCF in njihovega prispevka k ciljem EU. Vendar ob napredku pri oblikovanju učinkovitih pravil za urejanje teh dejavnosti lahko ta postopoma pripomorejo k vedno večjim prizadevanjem za zmanjšanje emisij na podlagi boljših metod obdelave in upravljanja gozdov. Skupna kmetijska politika

¹³ Direktiva 2005/32/ES.

¹⁴ Uredba (ES) št. 443/2009.

¹⁵ COM(2010) 245.

¹⁶ Direktiva 2009/33/ES.

¹⁷ Npr. zaradi pomanjkanja podatkov ali dogovorjenih tehnik za meritev ogljika v gozdovih in kmetijskih zemljiščih.

¹⁸ Zaradi velikega vpliva spremenljivih vremenskih razmer (nevihte npr. vplivajo na drevesni sestoj gozdov).

lahko spodbudi kmetijske in gozdarske delavce, da preidejo k bolj trajnostnim praksam in sčasoma v večjem obsegu prispevajo k zmanjšanju emisij.

Uporaba mednarodnih kreditov

EU je prva priznala, da lahko prizadevanja zunaj njenih meja spodbudijo ukrepanje na ravni zasebnega sektorja. Mehanizem čistega razvoja (CDM) je po svetu spodbudil tisoče projektov in pogosto omogočil stroškovno zelo učinkovita zmanjšanja emisij. Vendar se zdaj zdijo tovrstne pobude primernejše za ukrepe gospodarstev v vzponu, saj bi mogočen in podaljšan tok takih nizkocenovnih zmanjšanj v sistemu trgovanja z emisijami EU upočasnil inovacije v EU.

Med možnimi vzvodi za delovanje EU je, da bi del povpraševanja po kreditih CDM nadomestili novi krediti na podlagi sektorskih sporazumov¹⁹. S tem bi se financiranje trga ogljika preusmerilo v ukrepe z večjim potencialom za zmanjšanje emisij (npr. v sektor oskrbe z energijo v naprednih gospodarstvih v razvoju) in bi lahko bilo vpreženo v sheme kot večkratnik²⁰ pri izračunu običajnih kreditov CDM (npr. pri projektih na področju industrijskih plinov). S tem se kot prispevek k splošnim prizadevanjem EU lahko dosežejo znatna dodatna zmanjšanja emisij v državah v razvoju, obenem pa je nadaljnji uporabi CDM v najmanj razvitih državah še vedno prepuščeno dovolj prostora.

V zvezi z emisijami pomorskega prometa si bo EU še naprej prizadevala za sklenitev mednarodnega sporazuma v sklopu Mednarodne pomorske organizacije in Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja. V okviru podnebne in energetskega svežnja je bilo dogovorjeno, da se bo EU lotila nadaljnjih korakov, če takega sporazuma ne bo do 31. decembra 2011.

København je zaznamoval znaten napredek pri oblikovanju celovitega mednarodnega pravilnika za pospešitev boja proti izgubi tropskih gozdov. Zato je treba pospešiti sodelovanje med državami v razvoju, v katerih so tropski gozdovi, državami članicami EU in Komisijo. EU lahko delno izpolni navzgor popravljene cilje z mednarodnimi krediti za zmanjšanje emisij, ki izpolnjujejo ustrezne standarde okoljske celovitosti.

3.2. Izzivi pri doseganju ciljnega 30-odstotnega zmanjšanja emisij

Dejstvo, da je 20-odstotno zmanjšanje zdaj videti bolj na dosegu, kot se je domnevalo leta 2008, nas nedvomno vabi k izzivu izpolnitve ciljnega 30-odstotnega zmanjšanja. V absolutnem smislu naj bi stroški na ravni 70 milijard EUR v letu 2020, kakor so bili ocenjeni na začetku leta 2008, danes bili zadostni, da EU lahko prehodi več kot polovico poti, ki ločuje 20-odstotno znižanje od 30-odstotnega, tudi v položaju, ko je gospodarstvo EU bolj omejeno.

Ocenjuje se, da znašajo dodatni skupni stroški, ki bi jih imela EU, če bi hotela trenutni 20-odstotni cilj popraviti navzgor na 30 odstotkov, okoli 33 milijard EUR leta 2020 oziroma 0,2 % BDP. Za doseganje takega 30-odstotnega zmanjšanja naj bi cena ogljika v sistemu

¹⁹ Člen 11a(5) Direktive ETS (2009/29/ES) je pravna podlaga, ki Skupnosti omogoča sklepanje sporazumov s tretjimi državami za zagotavljanje kreditov na sektorski podlagi v primeru, da se pogajanja o mednarodnem sporazumu o podnebnih spremembah ne zaključijo do 31. decembra 2009.

²⁰ Npr. faktor 2 za 1 bi pomenil, da se za vsako tona emisij v obratu ETS upoštevata dve tona kreditov CDM. Na tak način bo se vsak kredit CDM, ki se uporablja za kritje tone emisij v Evropi, kot stranski proizvod spremenil v dodatno tona zmanjšanja v državi v razvoju.

trgovanja z emisijami EU po ocenah znašala okoli 30 EUR na tono ogljikovega dioksida, kar je podoben znesek tistemu, ki se je leta 2008 zdel potreben za doseganje ciljnega 20-odstotnega zmanjšanja. Domače emisije bi se zmanjšale za 25 % v primerjavi z letom 1990, ostalo pa bi pokrivali prenesene pravice in mednarodni krediti²¹.

Celotni strošek 30-odstotnega zmanjšanja emisij, vključno z 20-odstotnim pragom, je zdaj ocenjen na 81 milijard EUR oziroma 0,54 % BDP²².

Po napovedih z začetka leta 2008 so bili stroški podnebnega in energetskega svežnja ocenjeni na 70 milijard EUR oziroma 0,45 % BDP v letu 2020. Tako prehod na ciljno 30-odstotno zmanjšanje predstavlja povečanje za 11 milijard EUR v primerjavi z absolutnimi stroški podnebnega in energetskega svežnja v letu 2020, kot so bili predvideni leta 2008.

Vendar se niso jasno zmanjšali samo stroški, tudi zmanjšana donosnost podjetij, nakupna moč potrošnikov in dostop do bančnih kreditov so zmanjšali sposobnost gospodarstva EU, da vlaga v nizkoogljične tehnologije: to je posledica krize, ki jo je mogoče premostiti samo s ponovno rastjo in proaktivnim snovanjem politik za prednostno spodbujanje rasti v teh sektorjih.

Kdo bo nosil dodatno breme?

Kakor je pokazala analiza ima med sektorji največji potencial za zmanjšanje emisij sektor električne energije, in sicer na podlagi kombinacije večje učinkovitosti na strani povpraševanja in zmanjšanja naložb z velikimi zahtevami po ogljiku na strani ponudbe. Znatni del zmogljivosti za proizvodnjo električne energije zastareva in ga bo treba v naslednjem desetletju zamenjati, pri čemer so nizkoogljične rešitve pomembna možnost za zmanjšanje emisij. Nekateri industrijski sektorji v sistemu trgovanja z emisijami imajo znaten potencial za doseganje stroškovne učinkovitosti (npr. rafinerije). V sektorjih, v katerih je breme porazdeljeno, so gospodinjstva in storitve pomemben dejavnik pri zmanjšanju emisij CO₂, zlasti pri ogrevanju. Izkušnje nekaterih držav članic navajajo, da obstaja v kmetijskem sektorju nadaljnji potencial za zmanjšanje emisij metana in dušikovega oksida pri intenzivnem kmetijstvu, čeprav je treba stroške skrbno preučiti.

V zvezi z geografsko porazdelitvijo je potencial za prehod na zmanjšanje emisij od 20-odstotnega k 30-odstotnemu cilju sorazmerno večji v revnejših državah članicah. Potrebno bo mobilizirati javne in zasebne finančne vire, da bi povečali zmanjšanje emisij, vendar pri tem ne bi ogrozili gospodarske rasti. Kohezijska politika EU je v tem smislu pomemben instrument.

Analiza poleg tega poudarja, da je ob ciljnem 30-odstotnem zmanjšanju razkorak stroškovne učinkovitosti med sektorji v okviru sistema trgovanja z emisijami in sektorji zunaj njega v relativnem smislu zelo podoben kot v primeru 20-odstotnega zmanjšanja. V primeru prehoda na 30-odstotni cilj bi bila leta 2020 zgornja mejna vrednost sistema trgovanja z emisijami bila 34 % namesto trenutnih 21 % zmanjšanja v primerjavi z vrednostmi emisij leta 2005, splošni cilj za sektorje, ki niso zajeti v sistem trgovanja z emisijami pa bi bil 16 % namesto trenutnih 10 % zmanjšanja v primerjavi z emisijami leta 2005.

²¹ Kakor so na voljo v skladu z veljavno zakonodajo.

²² Ocena stroškov vključuje doseganje ciljnega 20-odstotnega zmanjšanja na področju obnovljivih energij.

Analiza iz spremnega delovnega dokumenta služb je bila izvedena na ravni EU. Možen prehod na 30-odstotni cilj bi zahteval odločitev glede posebne kombinacije možnih izbir v zvezi z delitvijo dodatnih zmanjšanj. Podrobno analizo učinkov na ravni držav članic in gospodarskih sektorjev bi bilo mogoče izvesti samo na podlagi takih posebnih možnih izbir.

3.3. Druge posledice ciljnega 30-odstotnega zmanjšanja emisij

Uresničenje ciljnega 30-odstotnega zmanjšanja se ne more obravnavati ločeno. Doseganje takega ciljnega 30-odstotnega zmanjšanja bo sprožilo vrsto drugih posledic.

Ena od teh bi bila ponovna vzpostavitev spodbud za inovacije, ki so bile izgubljene z znižanjem cilja na 20 %. To je posebno pomembno, saj nizkoogljične tehnologije zahtevajo večji vložek dela kot konvencionalni sektorji, poleg tega pa povečujejo varnost oskrbe z energijo. Ob predpostavki, da bo cena soda nafte leta 2020 znašala 88 USD, doseganje ciljnega 30-odstotnega zmanjšanja pomeni zmanjšanje uvoza nafte in plina za kakih 40 milijard EUR leta 2020. Naložbe bodo s tem preusmerjene v spodbujanje zelenih delovnih mest v sektorju nizkoogljičnih tehnologij v EU, npr. v gradnjo energetske učinkovitejših stavb. Makroekonomska analiza na splošno kaže, da je kljub razlikam med sektorji vpliv na zaposlovanje v glavnem omejen, vendar inteligentna uporaba prihodkov z dražbe pravic ali iz obdavčitve ogljika spreminja sliko. Potrebno bo tudi preoblikovati in izboljšati trenutna znanja, pri čemer se morajo tem izzivom prilagoditi tudi izobraževalni sistemi in sistemi usposabljanja, kakor poudarja vodilna pobuda v sklopu strategije Evropa 2020.

Svetovni trgi nizkoogljičnih tehnologij in dodatne koristi na področju kakovosti zraka

Ukrepati je bolje prej kot pozneje, saj lahko ohranjanje močnega položaja na hitro rastočem svetovnem trgu nizkoogljičnih tehnologij dolgoročno zelo koristi evropski konkurenčnosti.

Koristi bodo zaznavne tudi na področju kakovosti zraka. Z uresničitvijo ciljnega 30-odstotnega zmanjšanja bi bilo potrebne manj opreme za nadzor onesnaževanja v zvezi z zmanjšanjem drugih onesnaževal, npr. trdih onesnaževal, žveplovega dioksida in težkih kovin, tako da bi se stroški pri doseganju ciljev tematske strategije o onesnaževanju zraka zmanjšali za okoli 3 milijarde EUR v letu 2020. Izboljšanje kakovosti zraka pomeni tudi izboljšanje zdravja, v zvezi s čimer se ocenjuje prihranek med 3,5 in 8 milijardami EUR leta 2020²³. Te dodatne koristi niso vštete v oceni stroškov pri prehodu na 30-odstotno zmanjšanje.

4. OCENJEVANJE TVEGANJA SELITVE INDUSTRIJSKIH VIROV TOPLOGREDNIH PLINOV IZVEN EU

Med najpomembnejši preudarki v podnebni politiki EU je preprečevanje selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU. Tveganje je, da bi se ob nezadostnih prizadevanjih na svetovni ravni zaradi domačih ukrepov drugje dejansko povečal tržni delež energetske manj učinkovitih objektov, kar bi povzročilo porast emisij na svetovni ravni. Razlogov za konkurenčne prednosti oziroma pomanjkljivosti poleg stroškov ogljika je seveda veliko, vendar bolj ko se države, ki med seboj tekmujejo, zavežejo k primerljivim prizadevanjem za zmanjšanje emisij, bolj se zmanjša tveganje selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU. V podnebnem in energetskem svežnju je bilo ugotovljeno, da je treba spremljati

²³ To bo v pomoč tudi pri doseganju ciljev tematske strategije o onesnaževanju zraka – COM(2005) 466.

tveganje selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU in sprejeti ukrepe za njegovo zaježitev.

Pri razpravah o posledicah selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU ne smemo zanemariti dejstva, da je cena ogljika nižja, kot je bilo prvotno predvideno. Poleg tega bo zaradi zmanjšanja emisij v energetske intenzivnih sektorjih že v sistemu trgovanja z emisijami pred letom 2013 število neuporabljenih prosto razdeljenih pravic ob koncu drugega obdobja sistema trgovanja z emisijami leta 2012 znatno in mogoče ga bo prenesti v tretjo fazo (2013–2020). Zaradi tega bodo v primerjavi z ocenami iz leta 2008 v sorazmerno boljšem položaju ob soočenju z mednarodno konkurenco.

Zakonodaja na področju sistema trgovanja z emisijami določa pripravo poročila do junija 2010, ki naj selitev industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU prouči ob upoštevanju izida mednarodnih pogajanj. Zaradi nadaljevanja pogajanj v sklopu Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja je dokončna ocena težavna. Vendar bi izvajanje kopenhavskega sporazuma že bil korak v pravo smer. Vse razvite države in največje države v razvoju – ključni konkurenti energetske intenzivnim industrijam EU – so se prvič uradno zavezale k ukrepom za zmanjšanje emisij.

Učinki cilja EU za 20-odstotno zmanjšanje, če ostali izpolnijo svoje temeljne zaveze, se ocenjujejo na manj kot 1 %, pri čemer bi bili najbolj prizadeti sektorji organskih kemikalij, neorganskih kemikalij in gnojil s proizvodnimi izgubami 0,5 %, 0,6 % oziroma 0,7 %. Učinek bi bil večji samo v sektorju „drugih kemikalij“, in sicer na ravni 2,4 %. V primerjavi z enostranskim pristopom EU v zvezi z izvajanjem ciljnega 20-odstotnega zmanjšanja bi bili nekateri energetske intenzivni sektorji EU dejansko v rahlo boljšem položaju, medtem ko se za druge sektorje sploh ne bi nič spremenilo. Ob negotovostih v zvezi z dejanskim izvajanjem kopenhavskega sporazuma Komisija meni, da so že sprejeti ukrepi za pomoč energetske intenzivnim industrijam – prosta razdelitev pravic in dostopnost mednarodnih kreditov – trenutno še vedno upravičeni.

Prehod na ciljno 30-odstotno zmanjšanje emisij

Na podlagi makroekonomske analize je videti, da bi ob ohranitvi posebnih ukrepov za energetske intenzivne sektorje prehod na ciljno 30-odstotno zmanjšanje emisij na strani prizadevanj EU ne pomenil večjih posledic za proizvodnjo energetske intenzivnih industrij, če ostali ohranijo svoje temeljne zaveze v zvezi s trenutnim podnebnim in energetskim svežnjem. Posebej ocenjeno je, da bi se s preходом na 30-odstotno zmanjšanje emisij v primerjavi z 20-odstotnim zmanjšanjem proizvodnja zmanjšala za približno 1 % v sektorjih železnih in neželeznih kovin ter kemičnih izdelkov in v drugih energetske intenzivnih industrijah. Učinki v sektorju organskih kemikalij, neorganskih kemikalij, gnojil in „drugih kemikalij“ bi se povečali na 0,9 %, 1,1 %, 1,2 in 3,5 %. Bolj ko največji trgovski partnerji izpolnjujejo svoje najzahtevnejše zahteve, manjše je tveganje selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU.

Iz izkušenj, ki smo jih do zdaj pridobili iz gibanj emisij na področju energetske intenzivnih industrij, ni mogoče potegniti dokončnega zaključka, še zlasti ker je podnebna politika EU vplivala na razporeditev gospodarskih dejavnosti zunaj Evrope. Po eni strani je v zadnjih letih raven emisij v energetske intenzivnih sektorjih znatno upadla. Neuporabljene proste pravice so bile unovčene. Po drugi strani pa so naložbe v nizkoogljično tehnologijo v energetske intenzivnih sektorjih okrepile njihovo splošno produktivnost.

V nekaterih primerih lahko ima selitev industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU še druge učinke poleg izgube konkurenčnosti. Za nekatere države članice na obrobju EU s preprostimi povezavami z državami zunaj EU lahko nastanejo posledice pri varnosti oskrbe z energijo. To je primer baltskih držav in posebnega položaja baltskih električnih trgov. To je eden od razlogov, zakaj za te države sistem trgovanja z emisijami že določa možnost delne izjeme od polnega sodelovanja na dražbi. Naložbe v prenosno omrežje lahko pomagajo zmanjšati tveganja na področju varnosti oskrbe z energijo. Poleg tega bo Komisija pozorno spremljala razvoj dogodkov in po potrebi sprejela dodatne ukrepe za izboljšanje varnosti oskrbe z energijo in enake konkurenčne pogoje na trgih z električno energijo.

Možnosti za zajezitev selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU

Največji problem v zvezi s selitvijo industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU je konkurenčna razlika med EU in tretjimi državami. Dokazano je, da se je selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU mogoče lotiti na tri načine: s povečano podporo energetske intenzivnim industrijam na podlagi nadaljnjih prostih pravic; s pribitkom na cene uvoza zaradi izravnave prednosti, ki izhaja iz neizvajanja nizkoogljičnih politik; ali z ukrepi, namenjenimi približevanju preostanka sveta ravni prizadevanj EU.

Zaradi negotovosti v zvezi z izvajanjem kopenhavskih zahtev, bi se s preходом na ciljno 30-odstotno zmanjšanje lahko izvedli dodatni koraki v to smer. Ti ukrepi naj bi tudi zagotavljali državam dodatne spodbude, da se močneje zavežejo k mednarodnemu sporazumu.

Najbolj očitni način, da se zagotovi dodatna pomoč pri ustvarjanju enakih pogojev z ukrepi znotraj EU je ohranitev prostega razdeljevanja pravic.

Kakor je določeno s trenutno zakonodajo, naj bi obstajala tudi možnost *vključevanja uvoza v sistem trgovanja z emisijami*. Oblikovani so bili posebni predlogi za to, in sicer zgledujoč se po načinu, kako so bile mednarodne letalske dejavnosti vključene v sistem trgovanja z emisijami. Predpostavka je, da bi bilo treba za izravnavo emisij danega uvoženega blaga kupovati pravice na trgu. O podobnih predlogih razpravljajo tudi v Združenih državah in seveda bi bilo zaželeno, da bi se tovrstne pobude izpeljale skupaj s takšnimi partnerji.

S tem bi bila sprožena širša vprašanja v zvezi s trgovinsko politiko EU in njenim skupnim interesom za odprt sistem trgovanja: več nastajajočih gospodarstev je že izrazilo svoje pomisleke v zvezi s tem vprašanjem, vsak sistem pa bi moral priznati, da prizadevanja za zmanjšanje emisij v razvitih državah in državah v razvoju ne morejo napredovati z enako hitrostjo. Proučiti je treba tudi vpliv povečanja stroškov uvoza sestavin za proizvajalce EU. Temu ukrepu bi se bilo možno izogniti tudi z uvozom v EU od „najčistejših“ proizvajalcev v tretjih državah, s tem da bi se „manj čista“ proizvodnja uporabila za njihovo domačo uporabo.

Že sama vključitev uvoza v sistem trgovanja z emisijami bi morala biti zelo previdno načrtovana, da bi se zagotovila popolna skladnost z zahtevami STO. Težko bi bilo izvajati sistem, ki bi si prizadeval za podrobno določanje vsebnosti ogljika pri vsaki posamezni vrsti blaga, vendar ni izključiti, da bi se taka natančnost lahko zahtevala: to kaže, da bi o takem sistemu v najboljšem primeru lahko pomislili le v zvezi z omejenim številom standardnih proizvodov, kot sta jeklo ali cement. Poleg tega bi bilo treba določiti povprečno vsebnost ogljika na ravni EU za vsako kategorijo blaga. To bi lahko postalo upravno breme, zahtevan dogovor o povprečnih vrednostih pa bi se lahko izkazal kot težaven in dolgotrajen proces.

Poleg tega je preverjanje učinkovitosti posameznih obratov v tretjih državah brez dobro razvitega sistema spremljanja in poročanja na ravni obratov slej ko prej težavno.

Obstajajo različni načini, kako lahko EU pomaga pri *približevanju nizkoogljičnih ukrepov drugih držav ravni EU*, s čimer bi se zapolnila konkurenčna vrzel na področju energetske intenzivnih industrij. Pomagali bi pri odstranitvi izkoriščevalskih učinkov ali nepoštena konkurence v tretjih državah.

EU bi lahko npr. proučila izvajanje bolj ciljno naravnane pristopa k naravi in priznavanju mednarodnih kreditov v sistemu trgovanja z emisijami. Med obstoječimi možnostmi je okrepitev prizadevanj za prehod na sektorsko upravljanje kreditov na podlagi ambicioznih pragov za kredite (razen za najmanj razvite države) in za omejitev uporabe kreditov mehanizma čistega razvoja, ki so nastali v energetske intenzivnih sektorjih (npr. jeklo, cement in aluminij) v tretjih državah, ki niso najmanj razvite države. Upoštevati je treba tudi okrepitev okoljske integritete kreditov mehanizma čistega razvoja, ki izhajajo iz držav, ki v mednarodnih podnebnih prizadevanjih ne sodelujejo s primerno zavzetostjo. Perspektivna možnost za tako okrepitev bi lahko bila uporaba večkratnika, npr. z zahtevo, da se za vsako tono emisij iz sistema trgovanja z emisijami zahtevata dva kredita mehanizma čistega razvoja. Takšne zamisli se lahko vključijo v dvostranske sporazume o sektorskih kreditih med EU in več tretjimi državami – EU bi se morala npr. aktivno zavzeti za pot k sporazumu o sektorskih kreditih na področju jekla med EU in Kitajsko.

Drugi pristopi bi lahko npr. vključevali bolj pozitivno prizadevanje EU pri pomoči partnerjem, da dosežejo stopnje EU pri podnebnem ukrepanju in zapolnijo morebitno konkurenčno vrzel. V primeru gospodarstev v razvoju in gospodarstev v vzponu bi se lahko uporabil prenos tehnologije. V primeru bolj razvitih partnerjev bi hiter razvoj mednarodnega trga ogljika, ki bi zajel predvsem energetske najbolj intenzivne sektorje po svetu, lahko odstranil potrebo po sprejetju posebnih ukrepov.

5. SKLEPNA UGOTOVITEV

Odkar je EU leta 2008 sprejela zgodovinske odločitve za boj proti podnebnim spremembam, je gospodarska kriza temeljito spremenila politični in gospodarski okvir podnebne politike EU. Pritisk na gospodarstvo EU je močan. Vendar EU ostaja močno zavezana k ukrepom na področju podnebnih sprememb. Zaježitev zvišanja svetovne temperature ostaja eden največjih izzivov, s katerimi se sooča ta generacija. EU je utrla pot in pokazala, kako je mogoče sprejeti konkretne in učinkovite ukrepe za obrnitev trenda povečanja emisij toplogrednih plinov, ne da bi to negativno vplivalo na gospodarsko rast. Z izvajanjem podnebnega in energetskega svežnja bo imela še naprej vodilno vlogo na ravni svetovnih prizadevanj.

Izvajanje politik za omejevanje emisij toplogrednih plinov je eden ključnih vzvodov k posodobitvi gospodarstva EU, saj naložbe in inovacije preusmerja v sektorje z velikim potencialom za rast in zaposlovanje v prihodnosti. To je, kakor poudarja strategija Evropa 2020, ena od najpomembnejših tem v vsaki verodostojni strategiji za ustvarjanje trajnostne blaginje za prihodnost.

To sporočilo prikazuje, kako spremenjene svetovne razmere vplivajo na cilje, določene leta 2008. Medtem ko zmanjšanje stroškov za doseg ciljnega 20-odstotnega zmanjšanja emisij pomeni dobrodošlo olajšanje za podjetja v težavnem boju za oživitev gospodarstva, obenem pomeni tveganje, da je učinkovitost ciljnega 20-odstotnega zmanjšanja emisij kot gibala sprememb zdaj zmanjšana. Vse to prihaja v času hudih gospodarskih pritiskov, tako za vlade kot podjetja.

Zato je pomembno analizirati neposredne posledice morebitnega prehoda na ciljno 30-odstotno zmanjšanje. Politična odločitev v zvezi s prehodom na ta cilj ni mogoča brez preučitve mednarodnega okvira. Trenutno pogoji za prehod na 30-odstotno zmanjšanje emisij še niso izpolnjeni. Poleg tega mora biti takšna odločitev sprejeta tudi v polni zavesti o domačih gospodarskih posledicah. Mednarodni okvir in ekonomska analiza kažeta, da mora EU ohraniti možnost za prehod na ciljno 30-odstotno zmanjšanje: pripravljeni moramo biti na takojšnje ukrepanje, če bodo pogoji ugodni za sprejetje te odločitve.

Medtem moramo krepiti sodelovanje z našimi mednarodnimi partnerji, jih nagovarjati in spodbujati, da lahko tudi sami dosežemo stopnjo znanosti, ki je potrebna, da svetovna prizadevanja za dejansko zmanjšanje podnebnih sprememb, h katerim smo vsi zavezani, lahko dosežejo svoj cilj.

Komisija bo še naprej spremljala položaj, vključno s konkurenčnostjo gospodarstva EU v primerjavi z njenimi največjimi mednarodnimi konkurenti, zlasti tistimi, ki doslej še niso sprejeli prepričljivih ukrepov v boju proti podnebnim spremembam. Poleg tega bo Komisija ob upoštevanju razvijajočih se gospodarskih razmer in mednarodnih pogajanj pripravila nadaljnjo analizo, ki bo podlaga za nadaljnje razprave, ki bodo v Svetu in Evropskem parlamentu posvečene vsebini tega sporočila.